

Veiligheid- en gezondheidsbeleid
2021

Index

1.	Inleiding	2
2.	Grote risico's	3
3.	Omgang met kleine risico's	7
4.	Thema's uitgelicht	8
4.1.	Grensoverschrijdend gedrag	8
4.2.	Vierogenprincipe	9
4.3.	Achterwachtregeling	9
5.	EHBO regeling	10
6.	Beleidscyclus	11
6.1.	Plan van aanpak	11
6.1.1.	Welke maatregelen worden genomen?	12
6.1.2.	Hoe worden maatregelen geëvalueerd?	12
7.	Communicatie en afstemming intern en extern	13

Bijlagen

Doelen vanuit de quickscan

Plan van aanpak

1. Inleiding

Met ingang van 1 januari 2018 geeft de wet IKK aan dat onze organisatie een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid hebben opgesteld. Het doel van het beleid is om kinderen, medewerkers en ouders een veilige en gezonde speel- en leer- en werkomgeving te bieden, waarbij eventuele risico's tot een minimum worden beperkt.

Het beleid wordt gedurende de jaren geactualiseerd, bijgewerkt en regelmatig besproken tijdens werkoverleggen. Zo blijven we scherp en kunnen we ook bij veranderingen in de omgeving of situatie, beschikken over een beleid dat direct toegepast kan worden.

We kunnen met dit plan niet alle incidenten voorkomen. Er kan altijd iets mis gaan. Daarom vinden we het naast een beleid ook erg belangrijk dat we kinderen leren om op een goede manier van risico's om te gaan.

Mocht u aanvullingen hebben of tegen zaken aanlopen die u mist dan horen wij dat graag.

We staan open voor suggesties om de BSO nog veiliger en gezonder te maken.

Het actuele beleid vindt u op de groep en op onze website onder het kopje "downloads".

2. Grote risico's

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid van kinderen

---

De risico's onder de noemer veiligheid kunnen verdeeld worden onder fysieke veiligheid en sociale veiligheid. Hieronder vindt u een uitwerking van de risico's met grote gevolgen voor de fysieke veiligheid en de sociale veiligheid. Voor een algeheel overzicht verwijzen we naar H9 waarin de uitkomst van alle QuickScans aangeven hoe wij de veiligheid waarborgen.

Fysieke veiligheid

Kind valt van een hoogte af

Het klimmen en klauteren is altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Er worden afspraken met kinderen gemaakt zodat de veiligheid gewaarborgd kan worden. Er wordt aan kinderen uitgelegd hoe zij zich het beste kunnen vasthouden. Onder de toestellen buiten ligt val zand en bij activiteiten binnen wordt er gezorgd voor matten.

Buiten de gymzaal weten kinderen dat ze niet mogen klimmen op meubels e.d. om ongelukken te voorkomen. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over het gebruik van de trap. Alleen de onderste twee brede treeën worden gebruikt voor spel, de rest van de trap mag niet gebruikt worden. Er wordt niet gesprongen van de traptreden en de leuning wordt gebruikt bij het op en aflopen van de trap.

Kind stikt

We zijn extra alert op het snijden van druiven en tomaatjes (door de lange lengte door de helft), omdat hierbij het verstikkingsgevaar nog groter is bij de nog jongere kinderen. Daarnaast mogen de kinderen alleen eten op de tijden die hiervoor zijn. Op die momenten zitten alle kinderen rustig aan tafel. Er wordt dus niet gegeten tijdens het spelen binnen en buiten. Alle medewerkers zijn in het bezit van een geldig Kinder EHBO diploma. In geval van verstikking weten zij hoe te moeten handelen.

Kind verdrinkt

Bij de intake checken wij bij ouders of de kinderen wel of niet een zwemdiploma hebben. Dit doen wij uit voorzorg. Wanneer we gaan zwemmen met de kinderen checken we dit nogmaals! In de buurt van de opvang is geen plek met open water en wanneer er in de zomer gespeeld wordt met water zijn dit badjes met kleine hoeveelheden water. We zijn er van op de hoogte dan een kind dat verdrinkt geen geluid maakt, dus de ogen van de medewerker zijn gericht op het badje. Kinderen worden niet alleen gelaten tijdens deze momenten!

Kind komt in aanraking met chemische middelen of medicijnen

Alle producten die hieronder vallen worden buiten het bereik van kinderen opgeborgen. De keuken is niet op de groep en we bewaren de schoonmaakmiddelen in het schoonmaakhok, deze is afgesloten. Wanneer er medicijnen worden meegegeven bewaart de groepsleiding deze in de eigen kast op een hoogte die niet toegankelijk is voor de kinderen. Kinderen

mogen niet zonder begeleiding in de ruimte van het kopieerapparaat komen waar de toners e.d. bewaard worden.

Kind verbrandt zich

Wanneer de medewerkers hete thee of koffie drinken in de groepsruimte zorgen zij ervoor dat deze dranken hoog weg worden gezet of uit het bereik van de kinderen op de tafel. Er wordt geen gebruik gemaakt van kledjes o.i.d. welke kinderen van de tafel zouden kunnen trekken. Er wordt sowieso nooit thee/koffie gedronken met een kind op schoot. Tijdens het thee drinken door de kinderen wordt dit altijd aangevuld met koud water, zodat de thee niet meer kokend heet is.

Wanneer de kinderen activiteiten ondernemen in de keuken houden zij zich aan de afspraken die gelden voor het werken in de keuken en dit gebeurt altijd onder toezicht van een volwassene.

Sociale veiligheid

Kind wordt vermist

Op de opvang hanteren wij een protocol wat te doen bij vermissing van een kind. De mogelijkheid dat een kind vermist raakt kan in verschillende situaties een risico vormen. Bijvoorbeeld tijdens een uitje of tijdens het haal- en brengmoment. Tijdens een uitje zorgen we ervoor dat er ook dan voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig zijn, er kan ook voor gekozen worden om juist extra begeleiding te regelen. Dit is afhankelijk van het soort uitstapje. Met de kinderen worden afspraken gemaakt waar ze de medewerkers kunnen vinden en wat ze moeten doen in geval van "nood". Voor het volledige protocol verwijzen wij naar ons beleidsstuk.

Tijdens de ophaalmomenten zorgen we altijd voor een warme overdracht. We geven de kinderen alleen mee aan de bij ons bekende ouders/verzorgers. Komt een andere volwassene het kind ophalen dan willen we dit op voorhand van de ouders horen en moet diegene die komt ophalen zich kunnen legitimeren.

Een kind wordt mishandeld en/of seksueel misbruikt op de groep/thuis door medewerkers/ouders/andere personen

Sinds maart 2018 staan al onze medewerkers en personen die regelmatig in dezelfde ruimtes zijn als de kinderen (denk aan vrijwilligers, stagiaires, schoonmaaksters, trainers Beweegwijs) ingeschreven in het personenregister, zodat zij continue gescreend kunnen worden.

We werken vanuit het vierogen-principe. Bij de invulling van het vierogen-principe dient er rekening te worden gehouden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin een pedagogisch medewerker alleen op de groep of in het centrum is. Wij geven invulling aan het vierogen-principe door:

- *een open professioneel werkklimaat te creëren met een lage drempel om elkaar aan te spreken op elkaars gedrag*
- *een "opendeuren beleid" te realiseren*

In de praktijk worden bovenstaande punten nageleefd door de pedagogisch medewerkers, leerkrachten, ondersteunend personeel, coördinator en directie. De BSO is gelegen naast de kleuterklassen en in de centrale hal. De deuren van de groepen staan veelal open en er wordt over en weer door de leerkrachten/leidsters gecommuniceerd. Daarnaast loopt de coördinator/directie regelmatig de ruimte in om contact te leggen met de leidsters (ouders en kinderen). De opvang is een open ruimte waar veel glas is gebruikt om de open sfeer te benadrukken.

Op de opvang hanteren we de meldcode Kindermishandeling. Hierin staan de stappen vermeld voor het handelen en bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. We gebruiken de meldcode "kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag". In november 2018 krijgt een deel van het team een training over deze meldcode en in januari 2019 wordt deze kennis gedeeld met de overige teamleden van de opvangorganisatie. Daarnaast wordt er in werkoverleg aandacht besteed aan zaken die besproken moeten worden of wordt er tussentijds een gesprek aangevraagd door een medewerker met de aandachtsfunctionaris.

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen

---

Het voorkomen van (de verspreiding van) ziektekiemen

Het verspreiden van ziektekiemen gaat razendsnel. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen hanteren we een aantal hygiëne afspraken zoals;

Een goede handhygiëne

Kinderen en medewerkers wassen geregeld hun handen met water en zeep. Hierbij zorgen we ervoor dat we geen sieraden om hebben (of de medewerker is er bewust van en reinigt de sieraden extra goed mee) Een aantal momenten staan sowieso vast;

- voor het eten
- na het toiletbezoek en verschonen van een kind
- voor en na het aanbrengen van zalf
- na het buitenspelen
- na het spelen in de zandbak
- nadat we onze neus hebben gesnoten of in onze handen hebben geniest/gehoest. Of als we in contact zijn gekomen met lichaamsvocht van een kind.
- voor het bereiden van voedsel
- voor en na het verzorgen van een wondje
- na contact met afval, vieze was of de afvalcontainer
- bij zichtbaar vieze handen

Een goede voedselhygiëne

Binnen de opvang wordt ook veel gewerkt met het bereiden van voedsel en drinken. In ons beleidsstuk worden bepaalde zaken uitvoerig besproken hoe wij werken conform de HACCP richtlijnen. Een kleine opsomming;

- Open producten worden voorzien van datum

- Gekoelde producten worden bewaard in de koelkast die niet hoger mag zijn dan 7 graden Celsius.
- We bereiden voedsel en drinken niet in de buurt van de verschoonplek
- Rauwe producten worden verhit tot minimaal 75 graden in de kern
- Ieder kind drinkt uit een eigen fles/beker

Schoonmaak

Op de BSO zorgen we ook voor hygiënische omgeving. Er is op de groep een schoonmaakschema waarop staat aangegeven wanneer welke onderdelen schoon gemaakt moeten worden. Daarnaast wordt alles natuurlijk gereinigd wanneer het zichtbaar vies is. Ook heeft de groep een schoonmaakrooster waarop staat aangegeven wat en wanneer iets moet worden schoongemaakt; wekelijks, maandelijks of na een schoolvakantie. Dit wordt zorgvuldig bijgehouden door onze pedagogisch medewerkers.

Hierboven staan de grootste risico's in de ogen van de organisatie waarbij we (beknopt) hebben aangegeven hoe deze risico's zoveel mogelijk voorkomen worden. Voor een uitgebreider overzicht van de doelen om de risico's te beperken, verwijzen wij naar hoofdstuk 9, waarin de QuickScan is opgenomen.

3. Omgang met kleine risico's

Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren wat risico's zijn en hoe zij zich kunnen gedragen om hier veilig mee om te gaan. Bij het bieden van veiligheid spelen drie factoren een rol; de omgeving, het kind en de pedagogisch medewerker/ouder/verzorger. Door te ontdekken, grenzen te verkennen en uit proberen loopt het kind soms een "risico". Een te grote nadruk hierop beperkt echter de mogelijkheid om te spelen en te leren.

Onze pedagogisch medewerkers hanteren de volgende normen voor het bewaken en bepalen van de grenzen;

- ✓ Ze geven het goede voorbeeld en houden toezicht
- ✓ De grenzen en regels worden helder gecommuniceerd in positieve bewoordingen. Wat wordt er wel van het kind verwacht
- ✓ Ze geven het kind ruimte om te leren door ervaringen op te doen en een complimentje te geven als hij/zij het goed doet
- ✓ Ze houden rekening met de ontwikkelingskenmerken van het kind
- ✓ Ze kijken naar het individuele kind wat het wel/niet kan

Denk ten aanzien van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten en hoe om te gaan met bijvoorbeeld de toestellen en/of spelattributen. Om kinderen mee te laten helpen om risico's te beperken kunnen ook ten aanzien van gezondheid afspraken worden gemaakt. Denk aan het wassen van de handen na toiletbezoek of het niezen en hoesten in een papieren zakdoek of je elleboog.

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. De kleine risico's zoals een bult, een schaafwond of iets dergelijks kunnen gebeuren.

Wij aanvaarden op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. We leren de kinderen door het juiste voorbeeld te geven, hoe je om gaat met speelgoed, omgeving en met elkaar.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeeld van een afspraak die met kinderen is gemaakt is het wassen van de handen na toiletbezoek. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald.

4. Thema's uitgelicht

4.1. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het protocol dat in ontwikkeling is wordt beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze opvang heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens werkoverleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Kindermishandeling wordt nageleefd en up to date gehouden in de loop naar de nieuwe meldcode toe
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen: Sinds maart 2018 staan al onze medewerkers en personen die regelmatig in dezelfde ruimtes zijn als de kinderen (denk aan vrijwilligers, stagiaires, schoonmaaksters, trainers Beweegwijs) ingeschreven in het personenregister, zodat zij continue gescreend kunnen worden.

- We werken met een vier-ogenbeleid.
- Medewerkers kennen het vier-ogenbeleid
- Het vier-ogenbeleid wordt goed nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Er is een meldcode kindermishandeling en deze treedt in werking bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

- Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.

4.2. Vierogenprincipe

Op de opvang van 4-12 jaar is het vierogenprincipe nog geen wettelijke eis. Wij vinden het echter wel van belang om te kunnen aantonen wat de afspraken zijn op onze BSO.

Wij geven invulling aan het vierogen-principe door:

- een open professioneel werkklimaat te creëren met een lage drempel om elkaar aan te spreken op elkaars gedrag - een "opendeuren beleid" te realiseren

In de praktijk worden bovenstaande punten nageleefd door de pedagogisch medewerkers, leerkrachten, ondersteunend personeel, coördinator en directie. De BSO is gelegen naast de kleuterklas en in de centrale hal in een groot schoolgebouw. De deuren van de groepen staan veelal open en er wordt over en weer door de leerkrachten/leidsters gecommuniceerd. Daarnaast loopt de coördinator/directie regelmatig de ruimte in/door om contact te leggen met de leidsters (ouders en kinderen). De opvang is een open ruimte waar veel glas is gebruikt om de open sfeer te benadrukken.

4.3. Achterwachtregeling

Op de BSO komt het zelden voor dat een medewerker alleen in het pand is. De opvang is geopend tussen 14.00 en 18.30 en dan zijn er vaak collega's van de school aanwezig. Daarnaast zit er in hetzelfde gebouw onze kinderopvang die ook geopend is tot 18.30. Tijdens schoolvakanties zijn ook beide locaties geopend en zijn er meerdere volwassenen aanwezig. Kortom in geval van calamiteiten is er altijd een achterwacht aanwezig in het gebouw in de vorm van de houder (directeur van de school), coördinator of een ander aangewezen persoon. In vakantieperiodes zorgen we ook altijd voor achterwachtregeling die in geval van calamiteiten met ca 10 minuten aanwezig kan zijn.

5. EHBO regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Binnen onze opvang hebben we dit ondervangen door alle medewerkers die bij ons werkzaam zijn op de groep (en de coördinator) een kinder EHBO training te laten volgen. Al onze medewerkers hebben een certificering ontvangen en krijgen elk jaar weer de mogelijkheid om deze te laten verlengen d.m.v. een herhalingscursus. Medewerkers die starten bij de opvang krijgen ook de mogelijkheid om hun EHBO diploma te halen nadat hun proeftijd is doorlopen. Alle medewerkers hebben ook een BHV diploma.

6. Beleidscyclus

We willen als organisatie voorkomen dat we alleen maar werken met "papieren tijgers". Er wordt daarom dus regelmatig gecheckt of we met elkaar nog wel de goede dingen doen! Open communicatie en elkaar durven aanspreken is daarbij heel belangrijk. Het beleid dat er ligt wordt levend gehouden door er regelmatig met elkaar over te hebben. Tijdens werkoverlegmomenten komen aspecten vanuit het pedagogisch beleid, voedingsbeleid, veiligheid- en gezondheidsbeleid e.d. ter sprake. Dit kan gebeuren met het complete team (KDV, POV en BSO medewerkers) of in teams per locatie apart.

6.1. Plan van aanpak

We werken vanuit de PDCA cyclus: Plan, Do, Check, Act

Plan:

1. Binnen de veiligheidsmonitor zijn de QuickScans voor de locatieleiders klaargezet
2. Er wordt afgesproken wanneer deze ingevuld moeten worden
3. Het beleid eromheen wordt verwoord door de coördinator

Do:

1. De QuickScans worden uitgevoerd
2. De coördinator checkt de QuickScans en stelt maatregelen op
3. De maatregelen worden besproken in het team evenals de overige uitkomsten
4. Er worden taken verdeeld wie welke maatregel op zich neemt en wanneer deze maatregel afgerond wordt.

Check:

1. Tijdens geplande werkoverlegmomenten komen er diverse zaken uit het veiligheid- en gezondheidsbeleid aan de orde. Dit kan gebeuren n.a.v. een inbreng van een medewerker of de coördinator stelt een item centraal. Er wordt gekeken of de afspraken die gemaakt zijn nog actueel zijn of dat deze aangepast moeten worden.
2. De maatregelen worden met de medewerkers besproken die hier een actie op hadden of het wordt teambreed besproken. Kunnen we de maatregel afvinken of zijn er nog zaken voor nodig om de maatregel verder op te pakken (of is er inmiddels een nieuwe maatregel nodig omdat er zaken zijn veranderd).
3. Vieren van de successen die we hebben behaald met elkaar, wat loopt er allemaal al goed (en hoe komt dat)?

Act:

1. De punten vanuit de Check worden weer opgepakt, verbeterd, afgerond en/of aangepast.

Bij grote veranderingen of na 2 jaar worden bovenstaande stappen weer herhaald, beginnen bij de fase van Plan.

6.1.1. Welke maatregelen worden genomen?

De maatregelen die worden genomen zijn afhankelijk van de uitkomst van de QuickScans, wijzigingen in de opvang en evaluatiemomenten met de werknemers. Voor een actueel overzicht met maatregelen verwijzen we naar bijlage 9. Hier staat de maatregel, de uitvoerder en de datum waarop de maatregel uitgevoerd moet zijn. Dit wordt gecheckt en afgevinkt.

6.1.2. Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

De maatregelen worden geëvalueerd tijdens de Check uit de PDCA cyclus.

Tijdens werkoverleg momenten wordt er met elkaar gekeken of de maatregelen afgehandeld zijn, en wat de gevolgen daar eventueel van zijn. Zijn er wijzigingen op de opvang, waardoor er andere maatregelen bijkomen of is er iets voor nodig om de maatregel te kunnen afronden.

Tijdens de evaluaties kan de coördinator de sturende factor zijn en aangeven wat er geëvalueerd gaat worden, dit kan echter ook uit een medewerker komen.

7. Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheid- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheid- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Ook worden nieuwe medewerkers gekoppeld aan een maatje waar ze met al hun vragen of onduidelijkheden bij terecht kunnen.

Tijdens het werkoverleg is het bespreken van mogelijke veiligheid- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

De oudercommissie wordt op de hoogte gebracht van het veiligheid- en gezondheidsbeleid en kunnen eventuele zaken die missen of in hun ogen niet kloppen aangeven. Het punt staat minimaal 2x per jaar op de agenda. Ouders treffen het beleid aan op onze website en worden hierop gewezen tijdens het intakegesprek.

- Maatregelen n.a.v. quickscan 2021

Onderwerp	Actie	Wie?	Voor wanneer?	Check
Brand melden en blussen	Protocol ontruiming bespreken tijdens werkoverleg	Allen Bram	Maart April 2021	
Brand melden en blussen	Brand oefening plannen en uitvoeren	Allen	2 x per jaar	